

B. BRISSONII

I. C. ET IN SVPRE-
MA PARISIENSI CVRIA
ADVOCATI, DE RITV NVPTIA-
RVM LIBER SINGVLARIS.
EIVSDEM DE IVRE CONVIO-
RVM LIBER ALTER.

*Ad Amplissimum Clarissimūque Virum Michaëlem Hospitalium
summum Gallie Cancellarium.*

*Cod. Collegio
201. 12. 10.*

PARISIIS,
In Ædibus Rouillij via Iacobæa, sub signo Concordiæ.

1564.
Cum Privilegio Regis.

PRIVILEGII REGIS SENTENTIA.

CAROLI IX. Francorum Regis Christianissimi atque Augu-
stissimi privata lege sancitum est, ne quis Typographus imprimere,
neu quis bibliopola diuendere hos B. Brissonij I.C. & in suprema Parisiensi
curia aduocati libros duos, quorum prior de Ritu nuptiarum, alter de Iure
conubiorum inscribitur, audeat ante septennium à die huius primæ edi-
tionis numerandū, absque Philippi Galteri Rouilij consensu. Qui secus
faxit, pœnis ex sanctione legis, quam literæ pleniores ab eius maiestate
impetratæ continent, multabitur.

PARISIIS
In Editione Rouilly, au Jacobin, au Signe Corneille.
1684
Curs Privilegio Regis.

AMPLISS. INTEGERRIMO-
QUE VIRO D. MICHAELI HOSPITALIO
summo Gallix Cancellario,
B. Brissonius. S.

* * *

T primùm commendatione tua
aditus mihi ad Margaritæ Il-
lustrissimæ Allobrogum Bitu-
rigumque Ducis gratiam datus
est, duos hosce qui nunc demum
in lucem prodeunt, libros cōscri-
bere, gratiq; ac memoris animi
testificandi causa tibi inscribere
institui. Tām præclarū enim tū
mihi apud eā tui de me iudicij
testimoniū dedisti, vt eius beneficij memoriam sanctè ac religio-
se colere, & crebris sermonibus vsurpare parū esse censuerim,
nisi præterea eius quoq; monumentū aliquod, ere, vt ille ait, pe-
rennius, in vulgus emanaret. Verūm quæ sint deinde consecuta
tempora, silentio præterire, quàm tristi & acerba recordatione
persequi malo. In nostris certè verè Gallicis tumultibus quorū
communis concordix causa voluntaria obliuione conterendas
iniurias te auctore boni omnes ducunt, vt manum ad scriben-
dum adferrem, imperare quidem mihi potui, vt animi alacrita-
tem adferrem, non potui. Ita factum est, vt iamdiu debitum, sed
varietate temporum interruptum officium tibi tardius redda-

B. BRISSONII C.

ET IN SUPREMA PARISIENSI

CURIA ADVOCATI

DE RITU NUPTIARVM

Liber Singularis.

ICTVRVS de ritu nuptiarum, pauca de sponsalibus quæ eorum celebritatem antecedunt, præfabor. Fuit autem hoc in more præcis temporibus positum, vt qui vxorem ducturus esset, ab eo vnde ducenda erat, eam in matrimoniũ datum iri stipularetur: idque qui nuptum daturus erat, sponderet: qui contractus stipulationum, sponsonumque dicebatur sponsalia.

Sponsalia quid.

Hoc Seruium Sulpitium in libro de dotibus, Neratium Priscum in libro de nuptiis tradidisse Gellius scriptum reliquit. ^a Quibus Vlpianus & Florentinus consentiunt, ^b qui sponsalia quoque à spondendo dicta, & sponsi, sponsæque appellationem inde ductam credunt quod veteribus stipulari, & spondere vxores futuras moris esset. Nec clam me est, horum nominum originem a Græco fonte Verrium Flacum idoneum auctorem deriuasse, qui, vt apud Sex, Póp. legimus, sponforum, & sponsarum nomen inde tractum existimabat, quod *σπονδες* interpositis rebus diuinis facerent. Sed a priore harum vocum notatione qui dissentiret præter vnum Verriũ, præterea inueni neminem. Veteris certe moris quo prius illud etymõ nititur, multa sunt in Plauti Comædiis non obscura impressa vestigia. Sic enim ille in Aulularia Megadorũ ab Euchone filiam stipulantem facit. *M. Quid nunc etiam mihi despondes filiam. E. Illis legibus.*

a lib. 4. noct. attic. cap. 4. b. in l. 2. et l. 3. D. de sponsalib. l. sponsio. De de verb. signif.

B. BRISSONII
I. C. ET IN SVPRE-
MA PARISIENSI CVRIA
ADVOCATI, DE IVRE CONVBIORVM
LIBER SINGVLARIS.

*Ad Amplissimum Clarissimūque virum Michaelem Hospitalium
summum Galliae Cancellarium.*

PARISIIS,
In Ædibus Rouillij via Iacobæa, sub signo Concordiæ.

1564.

Cum Privilegio Regis.

B. BRISSONII L. C. ET IN SVPRE-
MA PARISIENSI CVRIA ADVOCATI, DE
IVRE CONVBIORVM LIBER SINGVLARIS.

OLLEMNES nuptiarum ritus
ita sunt à me proprio libro ex-
positi, vt vix quicquam ad ple-
nâ & perfectam eius argumen-
ti cognitionem iure ac merito
desiderari posse videatur. Huic
consequens duxi, alterum de
iustis iniustisque Quiritium nu-
ptiis librum adiungere. Super-
iori enim tractatui, hoc veluti
cumulo addito, iuris civilis &
antiquitatis Romanæ studio-

sis, hac in parte satisfactum iri arbitror: quibus non modò, quo-
ritu, sed & inter quas personas olim iustæ ac legitimæ nuptiæ
contraherētur, vtriusque libri cōiunctione planum fiet. Atque
vt via & arte procedat oratio, à qua ætate iustæ nuptiæ con-
traherentur, primum dispiciendum esse censeo. Nam cum nu-
ptiis habilem ætatem constituerimus, ad alias inspectiones ve-
niemus: & ad certa veluti capita omnia nuptiarum impedi-
menta reuocantes, facilem, ni fallor, lectoribus eius quæstio-
nis quam tractandam suscepimus, cognitionem relinquemus.
Igitur, vt ab ætate ordiamur, in matrimoniis contrahendis
ætatem contrahentium definitam esse. Modestinus lib. iij. dif-
ferentiarum scribit. * Ea verò definita ætas pubertas est, vel
ipso Iustiniano teste, qui iustas nuptias inter se ciues Romanos
contraxisse tradit, * qui secundum præcepta legum coibant:
masculos quidem puberes, feminas autem viri potentes. Cui
accedere Dionis testimonium velim, qui lib. liij. ita scribit:

ἡλικία γὰρ τοῖς νόμοις ἐστὶν τῆς γάμου ἡλικία ἢ ἡλικία τοῦ ἀνδρὸς ἢ τῆς γυναῖκος

*1. in sponsa l. in sponsa lib. 1.
lib. 1. D. de D. de spons. in spo-
siti nupt. spons. nō esse de-
2. Institut. notu. S. de hie. & p. de
de nupt. in l. bat. Nec sub a. de
v. nupt. de hie. & p. a.
S. p. b. allegata v. p. a.*